

Bilancování sametové naivity

 radiouniversum.cz/ivan-hoffman-bilancovani-sametove-naivity

18. listopadu 2024

Ivan Hoffman

Text 18.11.2024 6 min Přehrát

#Politika

Ne že by ohlížení přes rameno mohlo změnit naši budoucnost, ale pro dříve narozené to je možnost srovnat si priority a prozřít. Smyslem prozření je nezemřít jako blbec, neboť to je asi největší ostuda, jaká člověka v jeho časném životě může postihnout.

Jako se strom pozná po ovoci, pozná se společnost nikoli podle toho, co o sobě prohlašuje, anebo co si nalhává, nýbrž podle skutků. A úroveň společnosti se nehodnotí podle toho, jak se v ní daří těm nejúspěšnějším, ale podle úrovně těch nejslabších. Z řečeného plyne, aniž by bylo třeba o tom dlouze diskutovat, že naše země nevzkvétá. Nepřekvapuje to, vezme-li se v úvahu, že jsme periférií geopolitické periférie, kterou se stala Evropská unie. Je ale třeba k tomu poznamenat, že jsme se východní ekonomickou kolonií „staré Evropy“ stali dobrovolně.

Co se před třiceti lety líčilo jako výhodné ekonomické partnerství zaostalého Východu s prosperujícím Západem, byla ideologická konstrukce, kterou nikdy neověřila praktická zkouška. Naše podniky s letitou tradicí zkrachovaly, anebo byly převzaty konkurencí dříve, než by se prokázalo, že neobstojí ve férové konkurenci. Ekonomická kapitulace byla součástí politické rezignace na státní suverenitu. Z potřeby někam patřit, někomu se podřídit, povstaly všechny pozdější negativní důsledky, aniž by byly něčím hodnotným kompenzovány.

Důvodem, proč se naše polistopadová politická reprezentace chovala k novým, západním partnerům stejně servilně, jako se reprezentace předlistopadová servilně chovala k vrchnosti východní,

byla politická naivita. Politici, které ani nenapadlo zvolit neutralitu, po té co se zbavili závislosti na starém hegemonovi, neměli na krku nůž hegemonu západního. Nejednalo se o nepřátelské převzetí, u kterého bychom dodatečně mohli říct, že jsme dostali mafiánskou nabídku, kterou nešlo odmítnout.

Když bilancujeme historické křižovatky, zjišťujeme, že na nepřátelské převzetí se politici u nás mohli vymlouvat v letech 1938 a 1968. Na politickou naivitu doplatili v letech 1948 a 1989. Ke správnému politickému instinktu si mohli gratulovat pouze v roce 1918, kdy se dobře zorientovali v poválečném chaosu. Z historie tedy nelze vyvodit nějakou zákonitost, která by nám prozradila, jak to dopadne na příští historické křižovatce.

Předpokládejme, že Evropskou unii budou nadále řídit diletanti, prosazující sebevražedné politické strategie, takže společný evropský projekt zkrachuje. Objeví-li se na troskách Bruselu příležitost zvolit suverénní, neutrální pozici, bude po ní společenská poptávka? Bude zde soudržná národní komunita, ze které vzejde schopná politická reprezentace, s realistickým národním programem? Dnes tomu nic nenasvědčuje.

Důsledkem sametové naivity jsou generace, u kterých identifikace s národem mizí. Sázka na globalizaci oslabila lokální spolupatříčnost. Lidé, kteří přebývají v paralelním, virtuálním světě, nevypadají na to, že by byli ochotni převzít odpovědnost za svět reálný. Lidé se prostě vzájemně nepotřebují k tomu, aby přežili. Došlo ke ztrátě kontinuity. Nastupující generace nenavazují na práci těch předchozích, ale také netvoří nic, na co by dávalo smysl navazovat generacím příštím. Život, jak jsme ho znali, je vytěšňován užíváním si, přežíváním anebo živořením.

Při bilancování sametové naivity snad smíme zmínit i jednu polehčující okolnost. Vsadit na Evropu v situaci, kdy se Evropa měla brzy zříct všeho, co tvořilo její kulturní, duchovní, etnickou ale i ekonomickou identitu byl jednoduše pech. Stejně tak bylo obtížné

předvídat, že se Evropa nechá zatáhnout do amerických válek. Je-li ovšem budoucnost obtížně předvídatelná, nelze ani vyloučit, že to s naší zemí na příští dějinné křižovatce dopadne dobře. Třeba nás nikdo nebude chtít. Můžeme být k ničemu a vyslechnout si, že se máme udělat pro sebe. Postarat se o sebe sami. Je to samozřejmě představa poněkud naivní. Taková výročně listopadová.

Všechny příspěvky s Ivan Hoffman

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.